

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Соколовського Володимира Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 44, частини шостої статті 259, частини п'ятої статті 265, статті 354, частини другої статті 358, частини четвертої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
20 квітня 2026 року
№ 90-3(П)/2026

Справа № 3-68/2026(159/26)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Городовенко Віктор Валентинович – головуючий, доповідач,
Первомайський Олег Олексійович,
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Соколовського Володимира Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 44, частини шостої статті 259, частини п'ятої статті 265, статті 354, частини другої статті 358, частини четвертої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Соколовський В.Г. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають статтям 8, 55, пункту 8

частини другої статті 129 Конституції України (є неконституційними), частину першу статті 44, частину шосту статті 259, частину п'яту статті 265, статтю 354, частину другу статті 358, частину четверту статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з частиною першою статті 44 Кодексу „учасники судового процесу та їхні представники повинні добросовісно користуватися процесуальними правами; зловживання процесуальними правами не допускається“.

Частина шоста статті 259 Кодексу визначає строки та порядок складання повного судового рішення, а частина п'ята статті 265 Кодексу встановлює вимоги до змісту резолютивної частини судового рішення.

Стаття 354 Кодексу визначає строки апеляційного оскарження судових рішень, порядок їх обчислення та підстави для поновлення.

Відповідно до частини другої статті 358 Кодексу „незалежно від поважності причин пропуску строку на апеляційне оскарження суд апеляційної інстанції відмовляє у відкритті апеляційного провадження, якщо апеляційна скарга подана після спливу одного року з дня складення повного судового рішення, крім випадків:

- 1) подання апеляційної скарги особою, не повідомленою про розгляд справи або не залученою до участі в ній, якщо суд ухвалив рішення про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки;
- 2) пропуску строку на апеляційне оскарження внаслідок виникнення обставин непереборної сили“.

Згідно з частиною четвертою статті 394 Кодексу „у разі оскарження ухвали (крім ухвали, якою закінчено розгляд справи) суд може визнати касаційну скаргу необґрунтованою та відмовити у відкритті касаційного провадження, якщо правильне застосування норми права є очевидним і не викликає розумних сумнівів щодо її застосування чи тлумачення“.

1.1. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У червні 2020 року Соколовський В.Г. звернувся до Шевченківського районного суду міста Києва з позовом, у якому просив визнати недійсним кредитний договір від 22 січня 2008 року.

Шевченківський районний суд міста Києва рішенням від 22 вересня 2021 року відмовив Соколовському В.Г. у задоволенні позову.

Не погоджуючись із таким судовим рішенням, Соколовський В.Г. 6 серпня 2025 року подав до Київського апеляційного суду апеляційну скаргу, у якій заявив клопотання про поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, оскільки повний текст рішення Шевченківського районного суду міста Києва від 22 вересня 2021 року він отримав 8 липня 2025 року.

Київський апеляційний суд ухвалою від 12 вересня 2025 року відмовив у відкритті апеляційного провадження на підставі частини другої статті 358 Кодексу.

Соколовський В.Г. 5 листопада 2025 року подав до Верховного Суду касаційну скаргу на ухвалу Київського апеляційного суду від 12 вересня 2025 року, у якій, вважаючи, що апеляційний суд порушив норми процесуального права, просив скасувати вказане судові рішення та направити справу на новий розгляд до суду апеляційної інстанції.

Колегія суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду ухвалою від 10 листопада 2025 року відмовила у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Соколовського В.Г. Суд касаційної інстанції зазначив таке: „Врахувавши факт подання апеляційної скарги після спливу більше, ніж одного року з дня ухвалення оскаржуваного судового рішення, обізнаність Соколовського В.Г. про рішення суду, апеляційний суд у зв'язку з відсутністю підстав для відкриття апеляційного провадження, передбачених пунктами 1, 2 частини другої статті 358 ЦПК України, дійшов правильного висновку про відмову у відкритті апеляційного провадження“; „правильне застосування норм права є очевидним і

не викликає розумних сумнівів щодо їх застосування чи тлумачення, а касаційна скарга є необґрунтованою“.

1.2. Соколовський В.Г. твердить, що „відмова апеляційного та касаційного судів у поновленні строку на апеляцію <...> є порушенням фундаментального права на перегляд справи, закріпленого в ч. 2 ст. 129 Конституції України“, а „відсутність у процесуальному законі чіткого механізму фіксації дати складання повного рішення робить строки апеляції (ст. 354 ЦПК) непрогнозованими, що порушує право на справедливий суд та ефективний засіб захисту“. На думку автора клопотання, „якщо суд відхиляє доводи скаржника, не розглядаючи їх по суті, це може вважатися порушенням принципів змагальності та рівності сторін“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, що „застосоване в остаточному судовому рішенні у справі <...> тлумачення частини 2 статті 358 ЦПК України яке пов'язує початок перебігу річного строку на апеляційне оскарження виключно з датою проголошення рішення а не з датою складання, порушує принцип юридичної визначеності та право на справедливий суд (стаття 8, пункт 6 частини 2 статті 129 Конституції України)“.

Соколовський В.Г. вважає, що частина п'ята статті 265 Кодексу „у системному зв'язку з практикою її застосування що допускає відсутність у судовому рішенні дати складання повного тексту, суперечить вимогам статті 8, частини 2 статті 55 та пункту 8 частини 2 статті 129 Конституції України“.

Автор клопотання зазначає, що застосування судом частини першої статті 44 Кодексу «та позиції щодо „стабільності судового рішення“ в умовах, коли заявник не отримав рішення з вини суду та в умовах війни, фактично позбавило <...> права на апеляційне оскарження, гарантованого статтею 129 Конституції України, та обмежило право на судовий захист».

Обґрунтовуючи свої твердження, суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на приписи Конституції України, Кодексу, Закону України „Про

доступ до судових рішень“, Рішення Конституційного Суду України від 5 червня 2019 року № 3-р(І)/2019, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у своїй справі, копії яких долучено до конституційної скарги.

Соколовський В.Г. також висловив клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

2.1. Відповідно до статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя).

Соколовський В.Г. двічі звертався до Конституційного Суду України з клопотаннями (вх. № 18/42 від 27 січня 2026 року, вх. № 18/72 від 9 лютого 2026 року) перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) окремі приписи Кодексу, однак через недотримання вимог Закону України „Про Конституційний Суд України“ керівник Секретаріату Конституційного Суду України листами від 3 лютого 2026 року (вих. № 004-018-18/417), від 19 лютого 2026 року (вих. № 004-018-18/736) повернув конституційні скарги на підставі частини третьої статті 57 цього закону.

Учергове Соколовський В.Г. звернувся до Конституційного Суду України 19 березня 2026 року з конституційною скаргою, однак пропустив строк її подання.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України з огляду на доводи, наведені суб'єктом права на конституційну скаргу, вважає за можливе поновити пропущений строк подання конституційної скарги.

2.2. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункт 6 частини другої статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі приписи) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

2.3. В остаточному судовому рішенні у справі Соколовського В.Г. – ухвалі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 10 листопада 2025 року – частина шоста статті 259, частина п'ята статті 265 Кодексу не застосовані, отже, автор клопотання не дотримав вимог частини першої статті 55, абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою

для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

2.4. Соколовський В.Г., твердячи про невідповідність Конституції України частини першої статті 44, статті 354, частини другої статті 358, частини четвертої статті 394 Кодексу, не навів аргументів на підтвердження зв'язку між цими приписами Кодексу, порушенням його конституційних прав та приписами Конституції України, а лише висловив незгоду із застосуванням судами в його справі приписів Кодексу щодо процесуальних строків та меж реалізації права на судовий захист, із судовими рішеннями, ухваленими в його справі, а також висловив твердження про низку порушень судами вимог процесуального законодавства, що, як він вважає, унеможливило ефективну реалізацію його конституційного права на судовий захист у повному обсязі.

З наведеного випливає, що автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо невідповідності Конституції України частини першої статті 44, статті 354, частини другої статті 358, частини четвертої статті 394 Кодексу, отже, порушив пункт 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Соколовського Володимира Григоровича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 44, частини шостої статті 259, частини п'ятої статті 265, статті 354, частини другої статті 358, частини четвертої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**